

Danske Dagblades Forening

Til de nordiske ministre

Redaktionelt

1. september 2003

Ophavsretten i ansættelsesforholdet

Nordiska Tidningutgivarnas Samarbetsnämnd

Danske Dagblades Forening (DK) – Mediebedriftenes Landsforening (N)
Tidningarnas Förbund (FIN) – Samtök Idnadarins (IS) – Tidningsutgivarna (S)

Til de nordiske ministre med ansvar for ophavsretsloven:

Statsråd, fru Valgerd Svarstad Haugland, Norge
Kulturminister, fru Tanja Karpela, Finland
Hr. justitieminister Thomas Bodström, Sverige
Hr. kulturminister Brian Mikkelsen, Danmark
Hr. undervisnings-, forsknings- og kulturminister Tómas Ingi Olrich, Island

25. august 2003

Ophavsretten i ansættelsesforholdet

Danmarks kulturminister, Brian Mikkelsen, har i foråret 2003 nedsat et udvalg, som har til opgave at vurdere, om der siden den gennemgribende revision af den danske ophavsretslov i 1995 er sket en udvikling, der taler for en ændring af loven med henblik på, at ophavsretten i ansættelsesforholdet som hovedregel overgår til arbejdsgiveren. Udvalgets kommissorium, der omfatter hele den danske ophavsretslovs kapitel 3, er vedlagt.

I Sverige har Riksdagen over en årrække flere gange anmodet regeringen om at foretage en tilsvarende vurdering af den svenske ophavsretslovs kapitel 3 om ophavsrettens overgang og særligt ophavsretten i ansættelsesforholdet. I Finland opfordrede Riksdagens kulturudvalg i foråret 2003 Undervisningsministeriet til at tage spørgsmålet om ophavsretten i ansættelsesforholdet op til ny behandling.

Medens udviklingen imod flermedialitet i 1994-95 stort set var en teoretisk mulighed, er den nu hverdag for de fleste avis- og medievirksomheder over hele Norden. For dem er det selvklart, at denne udvikling har medført et stort behov for at få ændret hovedreglen, så den bliver identisk med de vilkår, som gælder for hele resten af Nordens erhvervsliv. Skønt der er blevet forhandlet og i en vis udstrækning skabt forhandlingsløsninger med

de nordiske landes journalistforbund gennem de sidste 10-15 år, er det fortsat ikke lykkedes at skabe tilfredsstillende varige løsninger, hvorfor meget af den igangværende flermedielle virksomhed og tilhørende investeringer hviler på uvished om de fremtidige aftalemæssige vilkår for virksomhederne.

Nordiske Tidningsutgivarnas Samarbetsnämnd ønsker at påpege, hvor vigtigt det er, at de fem nordiske departementer i forbindelse med denne sag arbejder på gennemskuelig måde. Under tidligere revisioner af vore ophavsretslove, senest i midten af 1990'erne skete det flere gange, at foreningerne under høringer og drøftelser af lovudkast og lovforslag i det ene øjeblik blev henvist til, at man på grund af ønsket om retsenhed dér i landet mest hensigtsmæssigt fulgte en allerede truffet disposition i et andet land, i det andet øjeblik blev bedt om at vente, fordi departementet afventede udviklingen i en af de andre stater. Sådant manglende transparens medfører hurtigt en fornemmelse af en form for manøvrering, som ikke er forenelig med de høringsprocesser, der er et vigtigt og værdifuldt element i de nordiske landes lovgivningstradition.

Det er de nordiske dagbladsforeningers opfattelse, at et følsomt skridt som den ønskede overgang til den angelsaksiske model for ophavsretten i ansættelsesforholdet er af stor rækkevidde for medierne og må foregå i en åben proces, ikke blot ved selve et eventuelt lovforslags passage gennem parlamenterne, men også under embedsværkets beskæftigelse med den proces, der løber forud. I det forestående reformarbejde er det af største vigtighed, at man nationalt erkender de store omvæltninger, som er sket indenfor mediebranchen både teknologisk og markedsmæssigt og træffer de fornødne konklusioner om behovet for en reform af ophavsretten i ansættelsesforholdet.

Nordiska Tidningutgivarnas Samarbetsnämnd opfordrer derfor til, at en mulig udvikling på dette lovområde tilrettelægges i en målrettet og overskuelig proces, der udelukker taktisk anvendelse af de respektive positioner i andre nordiske lande.

Med venlig hilsen

Nordiske Tidningsutgivarnas Samarbetsnämnd

Henvendelsen er underskrevet af alle de nordiske udgiverforeningers formænd og direktører:

Olav Terje Bergo
Leder, Mediebedriftenes Landsforening

Arvid Sand
Adm. direktør

Bengt Braun
Styrelsesordförande, Tidningsutgivarna

Barbro Fischerström
Verkställande direktör

Per Lyngby
Formand, Danske Dagblades Forening

Ebbe Dal
Adm. direktør

Seppo Kievari
Ordförande, Tidningarnas Förbund

Kristiina Markkula
Direktör

Órn Jóhannsson
Formand

Jón Steindór Valdimarsson
Viceadm. direktør